

Zadeva C-144/04

Werner Mangold proti Rüdigerju Helmu

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe,
ki ga je vložilo Arbeitsgericht München)

„Direktiva 1999/70/ES – Določbe 2, 5 in 8 okvirnega sporazuma o delu za določen čas – Direktiva 2000/78/ES – Člen 6 – Enako obravnavanje pri zaposlovanju in delu – Diskriminacija zaradi starosti“

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca A. Tizzana, predstavljeni
30. junija 2005 I - 9985
Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 22. novembra 2005 I - 10013

Povzetek sodbe

- 1. Vprašanja za predhodno odločanje – Pristojnost Sodišča – Meje – Splošna in hipotetična vprašanja – Preizkus lastne pristojnosti s strani Sodišča (člen 234 ES)*

2. *Socialna politika – Dostop do zaposlitve in pogoji za delo – Enako obravnavanje – Direktiva 1999/70 o okvirnem sporazumu o delu za določen čas – Nacionalni predpisi, ki znižujejo splošno raven varstva delavcev, ki je bila prej zagotovljena – Utemeljitev z razlogi, ki nimajo zveze z izvajanjem okvirnega sporazuma – Dopustnost (Direktiva Sveta 1999/70, priloga, določilo 8(3))*
3. *Socialna politika – Delavci in delavke – Dostop do zaposlitve in pogoji za delo – Enako obravnavanje – Direktiva 2000/78 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu – Nacionalni predpis, ki predvideva različno obravnavanje na podlagi starosti – Nedopustnost, če ni objektivnih utemeljitev – Nedopustnost, ki zadeva tudi pogodbe o zaposlitvi, sklenjene pred iztekom roka za prenos direktive (Direktiva Sveta 2000/78, člen 6(1))*
4. *Pravo Skupnosti – Načela – Enako obravnavanje – Diskriminacija glede na starost – Prepoved – Obveznost nacionalnih sodišč*

1. V okviru postopka s predlogom za sprejetje predhodne odločbe, določenega v členu 234 ES, predložitveno sodišče, ki edino neposredno pozna zadevna dejstva, ob upoštevanju posebnosti zadeve presodi, ali je za izdajo sodbe potrebna predhodna odločba. To pomeni, da se mora Sodišče, če se vprašanje, ki ga predloži nacionalno sodišče, nanaša na razlago prava Skupnosti, načeloma o tem izreči.

namreč zahteva tudi to, da nacionalno sodišče upošteva nalogo, zaupano Sodišču, ki je v prispevanju k sodnemu odločanju v državah članicah in ne v podajanju posvetovalnih mnenj o splošnih ali hipotetičnih vprašanjih.

(Glej točke od 34 do 36.)

Vendar Sodišče meni, da mora pri preizkusu svoje pristojnosti preveriti okoliščine, v katerih je mu je nacionalno sodišče predložilo zadevo. Duh medsebojnega sodelovanja, v katerem poteka postopek za izdajo predhodne odločbe,

2. Določilo 8, točka 3, okvirnega sporazuma o delu za določen čas z dne 18. marca 1999, izvedenega z Direktivo 1999/70 o okvirnem sporazumu o delu za določen čas, sklenjenem med ETUC, UNICE in CEEP, ki določa, da izvajanje tega sporazuma ne predstavlja

zakonite podlage za zmanjšanje splošne ravni varstva delavcev na področju, ki ga ureja, je treba razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni ureditvi, ki zaradi razlogov, povezanih s potrebo po spodbujanju zaposlovanja, in neodvisno od prenosa okvirnega sporazuma znižuje starost, od katere se lahko neomejeno sklepajo pogodbe o zaposlitvi za določen čas.

ve, saj ni bilo dokazano, da je ugotovitev starostne meje kot take, neodvisno od drugih presoj v povezavi s strukturo konkretnega trga delovne sile in položaja zadevnega posameznika, za doseganje cilja poklicne vključenosti nezaposlenih starejših delavcev objektivno potrebna, in zato presega tisto, kar je za uresničitev zasledovanega cilja primerno in potrebno.

(Glej točko 54 in točko 1 izreka.)

3. Pravo Skupnosti in zlasti člen 6(1) Direktive 2000/78 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu je treba razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, ki, kot sporna ureditev v postopku v glavni stvari, dopušča neomejeno sklepanje pogodb o zaposlitvi za določen čas z delavci, starejšimi od 52 let, razen če je podana tesna zveza s predhodno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas z istim delodajalcem.

Okoliščina, da se rok za prenos Direktive 2000/78 ob sklenitvi zadevne pogodbe še ni iztekel, ne more vplivati na to ugotovitev. Namreč, države članice med iztekom roka za prenos direktive ne smejo sprejemati predpisov, ki bi lahko resno ogrozili cilje, ki so določeni v tej direktivi. V zvezi s tem ni pomembno, ali je sporna nacionalna ureditev, ki je bila sprejeta za tem, ko je zadevna direktiva začela veljati, namenjena njenemu prenosu ali ne.

Taka zakonodaja namreč ni utemeljena na podlagi člena 6(1) omenjene direkti-

(Glej točke od 65 do 68 in 78 ter točko 2 izreka.)

4. Nacionalno sodišče, pred katerim poteka spor, ki izpostavlja načelo prepovedi diskriminacije glede na starost, ki je splošno načelo prava Skupnosti, v okviru svojih pristojnosti varuje pravice, ki jih pravo Skupnosti zagotavlja posamezniku, in zagotavlja njihovo popolno učinkovitost s tem, da ne uporabi nobene določbe nacionalnega prava, ki je v nasprotju z njim, in sicer niti takrat, ko

se rok za prenos direktive, ki temelji na tem načelu, kot je Direktiva 2000/78 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu, še ni iztekel.

(Glej točki 75 in 77 in točko 2 izreka.)